

**Social identity's relasjon til social approach
motivation (via sense of belonging) hos
universitetstuder med innvandrerbakgrunn.**

Silje Refsnes
Institutt for psykologi
Masteroppgave i psykologi - mai 2020

Silje Refsnes

Veileder: Sarah E. Martiny

PSY-3900

Masteroppgave i psykologi

Institutt for psykologi

UiT The Arctic University of Norway vår 2020

Forord

Denne oppgaven ble til som en kombinasjon av mitt ønske om å skrive om flyktningers psykososiale helse, og min veileder Prof. Sarah E. Martiny's kunnskap om hvordan jeg kunne oppnå det. Mitt ønske var å belyse hvordan påvirkning fra ytre instanser gjennom diskriminering, stigmatisering og fordommer kan påvirke livskvaliteten til den som er rammet. Dette fenomenet var, og er, viktig for meg fordi jeg har sett konsekvensene av hvordan dette kan ramme mennesker jeg bryr meg om. De negative konsekvensene er mange, hvor det mest urovekkende er at disse menneskene blir utsatt for utenforskap fra det sosiale fellesskapet. Jeg ønsket derfor å skrive en oppgave som kunne opplyse om innvandrernes situasjon, og som dermed kunne bidra til å redusere disse sosiale forskjellene. Selv om det var klart for meg at jeg ville bidra til å fokusere faktorer som forklarer utenforskap og manglende inkludering i samfunnet, var det vanskelig for meg å vite nøyaktig hvor skoen trykker.

For å realisere dette prosjektet fikk jeg derfor god nytte av Prof. Martiny's ekspertise innen sosial- og kulturpsykologi. Hun presenterte dette prosjektet til meg, som tar for seg hvordan utsettelsen av negative stereotypier påvirker en reduksjon i å ta kontakt med andre mennesker. Prosjektet er en del av et større internasjonalt forskningsprogram, hvor dette studiet er det første som er gjort i Norge, og i et innvandrertvalg. Dette prosjektet fattet min interesse, og jeg ble derfor en del av dette programmet. I samråd med Prof. Martiny har vi satt opp og designet dette studiet. Jeg har selv utformet spørreskjemaet, utført analysearbeidet og jeg er forfatteren av denne oppgaven.

Dette prosjektet har vært veldig spennende og lærerikt. Med god hjelp fra min veileder og medstudenter, har jeg i denne tiden utviklet en utvidet forståelse for både akademisk skriving, vitenskapelig metode, teoretisk forståelse og preventive tiltak for å forbedre psykisk helse. Dette er kunnskap jeg vil ha bruk for videre i min yrkeskarriere, og jeg er derfor meget takknemlig for all støtte og hjelp jeg har fått gjennom masterprogrammet ved Universitetet i Tromsø.

Silje Refsnes

Sarah E. Martiny

Abstract

Dropout rates at university represents several social and socioeconomical challenges. One group that is more prone to dropping out of universities in Norway are immigrant students. This group has higher dropout rates and at the same time research shows that this group is exposed to negative stereotypes in academia. These high dropout rates might be partially explained by the widespread negative stereotypes about this group (Steele & Aronson, 2002). As earlier research has shown, negative stereotypes not only affect performance, but also students' social approach motivation (Martiny & Nikitin, 2019; Rahn, Martiny, & Nikitin, 2020). Aim of the present cross-sectional study was to see how negative stereotypes affect social approach motivation of immigrants in Norway in an educational context. University students ($N = 105$) with migrant background were recruited to test whether immigrants students in Norway experiences social identity threat at the University. First, we tested whether experiencing social identity threat reduces social approach motivation by using a simple regression analyses. Second, we looked at whether this relationship if this relationship between social identity threat and social approach motivation was mediated by a reduced sense of belonging by using mediational model . The findings mainly supported these hypotheses. There were no direct relation between experiencing social identity threat and reduction in social approach motivation. On the other hand, we did find support for the relationship between social identity threat and social approach motivation when mediated by a reduced sense of belonging. We conclude that this can lead to downward spiral that might influences immigrant student's performance and well-being, that may consequently lead to drop-out from higher education.

Keywords: negative stereotypes, social identity threat, social approach motivation, sense of belonging, immigrants students.

Sammendrag

Frafall på universitetet representerer en rekke sosiale og sosioøkonomisk utfordringer. En gruppe som er mer utsatt for å droppe ut fra universitetene i Norge, er innvandrerstudenter. Denne gruppen er preget av høyere frafall enn sine norske medstudenter, samtidig som forskning viser at denne gruppen er utsatt for negative stereotypier i akademien. Den høye frafallstatistikken kan delvis forklares med de negative stereotypiene som er knyttet til denne gruppen (Steele & Aronson, 2002). Som tidligere forskning viser, kan negative stereotypier ikke bare påvirke prestasjoner, men også sosiale relasjoner (Martiny & Nikitin, 2019; Rahn, Martiny, & Nikitin, 2020). Den nåværende studien har fokusert på hvordan negative stereotypier påvirker social approach motivation til innvandrere i Norge i en pedagogisk sammenheng. Universitetsstudenter (N = 105) med innvandrerbakgrunn ble derfor rekruttert til denne tverrsnittstudien. Først testet vi om innvandrerstudenter i Norge opplever social identity threat ved universiteter, og om dette kan redusere deres social approach motivation ved å bruke en enkel lineær regresjonsanalyse. Siden testet vi om denne relasjonen mellom social identity threat og social approach motivation var mediert gjennom en redusert sense of belonging ved å bruke en mediational model. Våre funn støttet hovedsakelig hypotesene. Det var ingen direkte relasjon mellom å oppleve social identity threat og social approach motivation. Derimot fant vi støtte for forholdet mellom social identity threat og social approach motivation så lenge det var mediert av sense of belonging. Dette kan føre til en negativ interaksjon som påvirker innvandrerstudenters prestasjoner og velvære, som deretter i verste fall kan føre til frafall fra høyere utdanning.

Nøkkelord: negative stereotypes, social identity threat, social approach motivation, sense of belonging, studenter med innvandrerbakgrunn.

Hvorfor har studenter med innvandrerbakgrunn større sannsynlighet for å droppe ut fra høyere utdanning? For selv om innvandrere tar høyere utdanning, er denne gruppen plaget med frafall fra skolesystemet både i Norge (SSB, 2009; 2017; 2020) og resten av Europa (OECD, 2012; International Organization for Migration, 2017). I ett velstående og konkurrerende vestlig samfunn er frafall fra utdanningssystemet en utfordring som ikke bare skader samfunnet, men også fører økt fattigdom, arbeidsledighet, sosial eksklusjon og redusert livskvalitet for den enkelte student (OECD, 2012; Kunnskapsdepartementet, 2006). Kunnskapsdepartementet (2006) melder om økte sosiale vanskeligheter i den norske skolen, og peker på det psykososiale miljøet som en mulig forklaring på frafallsproblemet. Dette støttes opp av norsk og internasjonal forskning som viser at det finnes en sammenheng mellom psykisk helse og frafall (Markussen & Seland, 2012; Breslau, 2010). I dag er det ett høyt antall studenter som sliter med å opprettholde en god psykiske helse (Kunnskapsdepartementet, 2006; Stallmann, 2011). For studentene som er rammet er ensomhet, stress, manglende opplevelse av mestring og lite sosial støtte sentrale utfordringer (Nes & Bang, 2011). Helse- og trivselsundersøkelse (Knapstad, Heradstveit, & Sivertsen, 2018) rapporterer om en økning av ensomhetsfølelse blant studenter, hvor hele 1 av 3 studenter rapporterer at de føler ensomhet. Ensomhet er en individuell opplevelse av å savne sosiale relasjoner og (psykologisk) tilknytning til andre mennesker, og er nært forbundet med utenforskap (Lunde, 2019). En sårbar gruppe for ensomhet og utenforskap er studenter med innvandrerbakgrunn (Hegna, 2013). Spesielt siden de trives mindre på skolen, og er mer utsatt for utestenging og mobbing fra andre elever (Bakken, 2003). Siden store deler av hverdagen for studenter tilbringes på skolen, er det ekstra viktig med forebyggende faktorer som inkludering og sosiale relasjoner (Wentzel, 1998). Dette er ikke bare viktig for den psykiske helsen, men også for studentenes utvikling og læring (Wentzel, 1998; Kunnskapsdepartementet, 2006). Til tross for økt fokus på psykisk helse, og nasjonale rammeplaner som skal legge til rette for inkludering i utdanningssystemet, er innvandrerstudenter fremdeles plaget med høyere frafall enn sine norske studenter (Kunnskapsdepartementet, 2006,

SSB, 2009; 2017; 2020). Språkutfordringer og lav sosioøkonomisk status kan forklare deler av problemet men ytterligere gjenstår å forklares (Weber, Appel, & Kronberger, 2015). Av denne grunn er det viktig å undersøke alternative psykologiske variabler som bidrar til å forklare situasjonen til innvandrerne.

Situasjonen til innvandrerne i Norge

Norge er preget av mangfold med ulike nasjoner og minoriteter. I dag er 979 254 (18,2 %) av innbyggerne i Norge første eller andre generasjons-innvandrere (SSB, 2020). Minst halvparten av innvandrerne i Norge rapporterer at de har blitt utsatt for negative opplevelser knyttet til sin etnisitet (SSB, 2009).¹ Innvandrere er en minoritetsgruppe som er ekstra utsatt for diskriminering, fordommer og negative stereotypier (Nelson, 2009). Fordommer er negative emosjoner og holdninger til medlemmer av en sosial gruppe (Hogg & Vaughan, 2011). Stereotypier på sin side er en generaliserende tro om en spesifikk kategori av mennesker (Cardwell, 1999). Videre er det en nær relasjon mellom fordommer og stereotypier, da fordommer ofte kommer fra stereotypier og generaliserte oppfatninger av en gruppe (Hogg & Vaughan, 2011). Dermed kan negative stereotypier, og av den grunn også fordommer, delta i å ta bort det menneskelige aspektet, og dermed føre til en reduksjon i verdighet for personen som rammes (Hogg & Vaughan, 2011). Selv om fordommer innbefatter holdninger og emosjoner som foregår i menneskets indre tanker, kan disse tankene gjenspeile seg til handlinger, som for eksempel gjennom diskriminering (Quillian, 2006). Denne diskrimineringen innebærer forskjellsbehandling av individer på grunn av gruppemedlemskap (Finkel & Baumeister, 2010). En slik forskjellsbehandling gir utslag i en rekke negative konsekvenser for gruppen som blir utsatt for diskriminering som for eksempel ved forskjellsbehandling og utestengelse (Quillian, 2006). Ett annet poeng er at aktivering av negative stereotypier også kan aktiveres uten direkte handling (Rahn et al., 2020), som gjør at implisitte holdninger og fordommer kan påvirke til opplevelsen av social identity threat (Nelson, 2009). Av

denne grunn er det viktig å undersøke miljøet de stereotypede individene ferdes i; som for eksempel skolekulturen i Norge.

Fra ett historisk og samfunnsmessig perspektiv ser en at Norge som nasjon har en fordomsfull kultur knyttet til innvandrere (Brochmann, 2012). Dette forventes å ha grunnlag i at Norge enda er influert av 90-tallets strenge og kontrollerende innvandringspolitikk (Brochmann, 2012). Undersøkelser gjennomført i etterkant av flyktningsskrisen i 2015 viser at den norske befolkningen også er blitt mer fordomsfulle (Blom, 2016). Det er derfor liten grunn til å tro at diskriminering av innvandrere på ett samfunnsmessig nivå er redusert. Disse samfunnsmessige holdningene er viktige å ha kunnskap om, da samspillet i samfunnet, deriblant utviklingen og påvirkningen av holdninger, er en gjensidig interaksjon mellom individ og samfunn (Rønningen, 2003; Nelseon & Prielletensky, 2010). Forskning viser også at holdninger til innvandrere har demografisk variasjon, hvor for eksempel negative holdninger til innvandrere er sterkere nord for Dovre, og i aldersgruppen 66-77 år (Blom, 2016). Det er også påvist at høyere utdanning og generelt kvinner har liberalistiske holdninger til innvandrere (Blom, 2016). Dette er interessant, da det kan bidra til å forklare variasjon i styrken av diskriminering og utsettelse for negative stereotyper (Rønningen, 2003; Nelseon & Prielletensky, 2010).

Skolen fungerer som en viktig plattform for både utvikling og sosiale relasjoner. I 2018 var det totalt 278 334 studenter registrert ved høyere utdanningsinstitusjoner i Norge, hvor 11 % av disse var studenter med innvandrerbakgrunn (Diku, 2019). Nyere forskning viser at 41 % av norske studenter ikke fullfører bachelorgraden sin ved norske universitet og høyskoler (DIKU, 2019). En sårbar gruppe for denne statistikken er innvandrere (SSB, 2017). Rapporter mener denne sårbarheten skyldes ett kunnskapsgap i skolesystemet (DIKU, 2019). Dette bekreftes av en rekke forskning på innvandrere, som viser at denne gruppen ofte presterer langt dårligere sammenlignet med sine medstudenter (Steele & Aronson, 1995; Steele & Aronson, 2002). Siden 2006 har norske politikere fokusert å løse dette problemet gjennom å opparbeidet nye reviderte læreplaner og økt

fokus på kvalitet i undervisningen gjennom kunnskapsløftet (Utdanningsdirektoratet, 2016). Dette tiltaket, som først og fremst har hatt fokus på den faglige og fysiske kvaliteten, har til tross for mer skolegang i samfunnet (SSB, 2019), ikke klart å bidra til å hindre frafall fra det norske skolesystemet. Dette betyr at kunnskap og frafallsproblematikk er mer kompleks enn kun god pedagogikk. Dermed har en rekke institusjoner (og forskere) den siste tiden økt fokus på hvordan frafallsproblematikk også kan forklares av påvirkning fra det psykososiale miljøet (Kunnskapsdepartementet, 2016; Goodenow & Grady, 1993).

Det psykososiale læringsmiljøet er avgjørende for elevenes opplevelse av mening til skolen, og motivasjon til å investere i læring. Et dårlig psykososialt miljø kan det føre til ensomhet og psykosiale vansker som videre gir utfall i psykisk sykdom, fravær og frafall fra skolesystemet (Helsedirektoratet, 2019). Dette gjør innvandrere til en utsatt gruppe, da de trives mindre på skolen, og har vansker med å tilpasse seg sosialt, noe som påvirker prestasjoner og velvære (Hegna, 2013). Selv om kulturelle forskjeller og manglende oppfølging fra skolevesenet kan bidra til å forklare deler av problemet (Helsedirektoratet, 2014) er det likevel udefinerte variabler som gjenstår å forklares. Spesielt, siden det til tross for økt fokus på studenters psykiske helse i skolen de siste to årene (Helsedirektoratet, 2019), og en nedgang i den generelle fraværstatistikken, ikke har ført til å utjevne forskjellene som finnes mellom innvandrere studenter og etnisk norske studenter (SSB, 2009; 2017; 2020). Dette tyder på at det er noe spesielt som påvirker innvandrernes psykiske velvære, som ikke påvirker deres etnisk norske medstudenter på samme måte. Derfor bør en undersøke sosialpsykologiske faktorer som påvirker spesielt for innvandrere.

Det finnes indikatorer som tyder på at frafallsproblemet til innvandrere studenter kan belyses gjennom ett sosialpsykologisk perspektiv. Nærmere forklart mener forskere at studentenes fravær av læring og prestasjonsforskjeller kan belyses gjennom økt kunnskap om konsekvensene av å bli utsatt for negative stereotyper (Steele et al., 2002; Nelson, 2009). Fenomenet er ett populært forskningsområde i sosialpsykologien, og tar overordnet for seg konsekvensene av å bli

stigmatisert og diskriminert på bakgrunn av gruppetilhørighet. Tverrsnittstudier på innvandrergupper viser at diskriminering fra samfunnet fører til negative helsemessige konsekvenser, som for eksempel depresjon (Inzlicht & Gutsell, 2012). Dette har betydning siden innvandrere er en utsatt gruppe for diskriminering, fordommer og stereotypier (Nelson, 2009). I tillegg sliter denne gruppen ekstra i en akademisk kontekst, i ett samfunn hvor det er psykososiale miljøet er en viktig faktor for å mestre skolen (Helsedirektoratet, 2019). Det derfor meningsfullt å undersøke sosialpsykologiske variabler som påvirker innvandrere studenters sosiale velvære i en undervisningssammenheng.

Social identity threat

Denne studien undersøker hvordan social identity threat kan påvirke det psykososiale miljøet i en akademisk kontekst. Fenomenet gir en dypere forståelse av konsekvensene av å bli utsatt for negative stereotypier, og er hovedsakelig blitt brukt til å forklare langvarige prestasjonsforskjeller hos innvandrere som studerer i academia (Osborne, 2001; Goldsmith, 2004; Keltner & Nisbett, 2006). Social identity threat handler om bekymringen mennesker føler i situasjoner hvor det positive bildet av deres inngruppe er truet (Steele, et al., 2002) og er dermed mer omfattende enn ²stereotype threat som kun forklarer mangler i prestasjonsdomenet (Inzlicht & Schmader, 2002). Nærmere forklart er social identity threat ett psykologisk ubehag individet føler når en blir konfrontert med en lite flatterende gruppe, eller dårlige individuelle presentasjoner, som i situasjoner kan bli adaptert som å gjelde som ens egen individuelle oppførsel (Nelson, 2009). Den teoretisk grunnforståelse til dette fenomenet stammer fra social identity theory (Tajfel & Turner, 1979), hvor gruppetilhørighet spiller en stor betydning for selvfølelsen og det psykososiale selvet. Alle mennesker har ett grunnleggende behov for å tilhøre det sosiale fellesskapet (Martiny, Mok, Deaux & Froehlich, 2014). Derfor vil en fra ett social identity perspektiv føle seg truet hvis en står i fare for å bli utelukket fra fellesskapet fordi en har sosial tilhørighet i en gruppe (Martiny, et al., 2014). Deriblant kan en person internalisere samfunnets negative stereotypier og fordommer om sin

egen gruppe. Dette kan føre til at personen internaliserer stigmatisering knyttet til innvandrere og utsetter seg selv for selvstigmatisering. En slik internalisering kan videre påvirke selvkonseptet (Corrigan & Deepa, 2012; Cox et al., 2012; Shapiro & Neuberg, 2007). Dette betyr at personen kan handle etter de fordommene og negative stereotypiene som er konstruert av samfunnet, og dermed også bekrefter dem. Ett slikt fenomen kalles selvoppfyllende profetier (Brophy, 1983; Rosenthal, & Jacobson, 1968). I denne sammenheng har dette ekstremt negative konsekvenser da innvandrerguppen er kjent med negative stereotyper som lat, uintelligent og dum (Steele et al., 2002).

For å dypere kunne forstå hva social identity threat handler om bør en vite mer om hvorfor forskere engasjerer seg så sterkt i dette fagfeltet. Fra ett historisk perspektiv har denne forskningen røtter i Steele & Aronsons (1995) eksperimentelle studie om hvordan negative stereotyper kan undergrave intellektuelle prestasjoner hos studenter med innvandrerbakgrunn. Dette studiet var basert på spørsmål til hvorfor det var så betydelig prestasjonsskilte mellom hvitfargede og svartfargede amerikanere, noe som førte til en høy nasjonal fraværs rate for svartfargede college studenter på 70 % (prosent for ikke å ha fullført grad innen 6-år), i motsetning til 42 prosent for hvitfargede amerikanere (American Council of Education, sitert i Steele & Aronson, 1995). Ettersom det nasjonale gjennomsnittet på prestasjonstester var lavere for studentene med afro-amerikansk opprinnelse var det forventet at denne gruppen skulle scoret lavest på testen. I denne eldre studien ble forskjellen mellom ett afro-amerikansk (svartfargede) og europeisk-amerikansk (hvitfargede) studentutvalg målt i en verbal nasjonal prestasjonstest (Steele & Aronson, 1995). Steele & Aronson (1995) delte studentene inn i grupper der den ene gruppen ble utsatt for en social identity threat (testen ble beskrevet som intelligenstest), mens den andre ble gjennomført uten social identity threat (testen ble beskrevet som en eksperiment uten score). Til tross for at studentene fikk samme test viste resultatene fra undersøkelsen en betydelig forskjell i resultatene. Som predikert scoret det afro-amerikansk utvalget betydelig dårligere enn sine Europeisk-amerikanske medstudenter i når social

identity threat ble manipulert. Overraskende viste resultatene at deltakerne som ikke ble utsatt for social identity threat presterte tilnærmet likt som det europeisk-amerikanske studentutvalget (Steele & Aronson, 1995). Studiet til Steele & Aronson (1995) er ett viktig bidrag til nature nurture debatten til å forstå hvordan social identity threat kan bidra til å forklare prestasjonsforskjeller i samfunnet, (Nelson, 2009), og gir dermed en mer situasjonell forklaring på hvorfor det er gruppeforskjeller i det akademiske domenet.

Siden studien til Steele & Aronson (1995) er det gjort en rekke replikasjoner; deriblant på elitepregede private universiteter som Stanford (Steele & Aronson, 1995) og offentlige universiteter (Spencer, Quinn, & Steele, 2001). Det er også funnet lignende effekter i Latino-Amerikanske utvalg som studerte ved store offentlige universiteter (Aronson & Salinas, 1997). Sosiodemografiske og økonomiske variabler indikerte dermed å ha liten betydning i denne sammenheng, noe som styrker antakelsen om social identity threats effekt på negative utfall i en akademisk sammenheng. En betydelig mengde publiserte artikler som har undersøkt effekten av social identity threat til en rekke domener og utvalg (Inzlicht & Gutsell, 2012), som for eksempel kvinner i mannsdominerte yrker, eller sportsprestasjoner hos svarte-amerikanere (Steele et al., 2002). Denne utviklingen bidrar til dagens forståelse av social identity threats rolle som ett multidimensjonalt fenomen som avhenger av en rekke funksjoner, både hos individets multiple sosiale identiteter, konteksten og sammenhengen mellom disse to variablene. (Steele, et al. 2002; Shapiro & Neuberg, 2007). Slike funksjoner kan for eksempel være; hvilken type stereotyper som er involvert, antall mennesker i miljøet som kjenner stereotypien og hvor vidt gruppen har evne til å motstå disse stereotypiene og klare å motbevise at disse stereotypiene er sanne og så videre (Steele, et al. 2002; Shapiro & Neuberg, 2007). For å komplisere saken, så kan social identity threat også aktiveres uten at individet er bevisst over at det gjøres (Froehlich et al., 2016) noe som kan føre til en bekymringsfull uforklart atferd (e.g., Schmader & Beilock, 2012). Dette betyr at social identity threat er et komplisert fenomen, som kan føre til ubevisst atferd hos den som rammes (Froehlich et al., 2016)

Universitetet er en utsatt arena for social identitet threat for studenter med innvandrerbakgrunn (Steele, et al., 2002; Weber et al., 2015) Ikke bare er studenter med innvandrerbakgrunn ekstra utsatt for å prestere dårligere på prestasjonstester (Weber et al., 2015), de er også en sårbar gruppe for å havne utenfor sosialt (Steele, et al., 2002). En mulig forklaring kan være at innvandrere som studerer på universitetet er en minoritet og ofte ser annerledes ut i forhold til etnisk norske. Dermed signaliserer de informasjon til deres omgivelser om deres sosiale liv, rase og gruppestatus som setter dem i en devaluerende posisjon fra sine omgivelser (Goffman, 1986). Denne formen for devaluering kan oppleves så frustrerende at det begrenser deres fulle potensial for omgivelsene, og dermed bruker avvæpnings strategier som fører til at enn ikke søker vennskap utenfor sin egen gruppe (Steele, et al. 2002). Dette kan settes i sammenheng med hvordan konsekvensene av egne persepsjoner og indre forestillingsbilder til andre mennesker påvirker til hvilke sosiale motiver og mål en velger. Gable (2006) mener en kan fokusere på ett positivt ønsket utfall (social approach motivation) eller på et destruktivt uønsket utfall (social avoidance motivation). Nyere forskning mener denne styrken bestemmes av social identity threat (Martiny & Nikitin, 2019; Rahn, et al., 2020). Denne typen sosiale strategier er viktig å vite mer om da forskning viser at en høy grad av sosial approach motivation kan være en buffer for ensomhet, mobbing og andre negative sosiale situasjoner som skader sosial fungering (Elliot, Gable, & Mapes, 2006) og dermed påvirker personlig velvære og helse (Gable, 2006).

Social approach motivation og betydningen av sense of belonging

Gode sosiale relasjoner er en viktig del av det å være student. For å ha gode sosiale relasjoner trenger en evnen til å knytte kontakt med andre mennesker. En slik evne kalles sosial approach motivation, og er definert som motivasjonen til å tilnærme seg positive sosiale relasjoner, som gir aksept, sosial integrasjon og kjærlighet (Gable & Berkman, 2008; Merhabian, 1994). Denne formen for motivasjon er avhengig av aktivering (Elliot, et al., 2006). Selv om ulike teorier kan forklare aktiveringen, viser sosialpsykologiske- og biologiske funn at social identity threat er med å påvirke

dette utfallet (Elliot, et al., 2006; Martiny et al., 2016; Martiny et al. 2019). Enklere forklart mener forskere at social identity threat påvirker til lavere social approach motivation, og at dette skader evnen til å ta og opprettholde sosiale kontakt med andre mennesker (Martiny et al., 2016; Martiny et. al. 2019).

Det kreves handling for å ta kontakt med andre mennesker (Elliot et al., 2006; Karlsen, 2012). En handling kommer ofte til liv av en forventning (Kaufmann & Kaufmann, 2015). Med andre ord forventinger individet har til en sosial situasjon vesentlige for å forstå samhandling med andre mennesker. Det betyr at enn generell positive forventning om en sosial interaksjon fører til en høyere sannsynlighet for forekommsten av social approach motivation (Elliot et al., 2006). Dette fenomenet kan derfor (som effekten av social identity threat) ha en sterk sammenheng med selvpoppfyllende profetier (Brophy, 1983; Rosenthal, & Jacobson, 1968). Samtidig er det også indikert at styrken på social approach motivation henger sammen med graden av tillit en har til andre mennesker (Gable, 2006). Dette er interessant, ettersom social identity threat handler om situasjoner hvor en føler seg truet av andre menneskers fysiske eller psykiske tilstedeværelse (Nelson. 2009). På grunn av dette, er det grunn til å tro at individer som opplever social identity threat ikke opplever utgruppen som tillitsfull.

Studenter studerer for å oppnå ett mål i etterkant av studiene, for eksempel jobb eller en akademisk karriere. Deriblant er sosiale nettverk en vesentlig faktor for å nå dette målet. Tidligere forskning viser at sosiale relasjoner er viktig for å oppnå gode prestasjoner på både individ og gruppenivå (Sparrowe, Liden, Wayne, & Kraimer, 2001), hvor dårlige sosiale nettverk kan hindre fra individuell og akademisk suksess (Martiny et al., 2019). Goodenow og Grady studie viser (1993) at sosiale relasjoner knyttet til akademisk motivasjon gjennom sense of belonging til akademia i ett afro-amerikansk og spansk utvalg. Deres studie indikerte at høy sense of belonging var relatert til høyere skolemotivasjon og akademisk suksess. Videre viste deres undersøkelser at sosiale relasjoner som venner og lærere også delvis påvirket til denne effekten (Goodenow &

Grady, 1993). Det virker med andre ord som at sense of belonging er en betydelig faktor for at sosial fungering skal forekomme (Martiny et al., 2016). Tidligere forskning om social identity threat støtter også opp om dette, som for eksempel; kvinner som utviklet lavere matematiske evner (på bakgrunn av social identity threat) rapporterte lavere social approach motivation som var mediert av sense of belonging til universitetet (Martiny et al., 2019). Forskning på etniske minoriteter viser at dette også er gjeldende, f.eks. marginaliserte etniske high-school elever fikk redusert sin opplevelse av sense of belonging når de ble gjort oppmerksom på deres etnisitet (Mello, Mallett, Andretta, & Worrell, 2012). Det samme gjelder for «ikke-hvite» deltakere som følte redusert sense of belonging etter å ha sett en virtuell verden med kun hvite avatarer (Lee & Park, 2011). Dette indikerer at det kan finnes en relasjon mellom det utsatte domenet og omgivelsene som er knyttet til domenet.

Martiny et al., (2019) argumenter for at menneskets følelse knyttet til det stereotyped domenet også kan inkludere mennesker som er assosiert med domenet, som for eksempel medstudenter. Av denne grunn undersøkte Martiny et al., (2019) om hvilke konsekvenser social identity threat har til personene i det truede domenet. Martiny et al., (2019) fant støtte for denne medierende effekten gjennom sine studier på hvordan social identity threat reduserer interpersonale relasjoner gjennom en redusert social approach motivation via sense of belonging i ett kjønnsbasert utvalg i akademia. Videre ble denne effekten også bekreftet i videre studie av eldre arbeidstagere (Rahn, et al., 2020). I den første artikkelen (Martiny & Nikitin, 2019), ble det funnet at aktivisering av negative kjønnsstereotyper reduserer kvinnelige studenters social approach motivation til andre mennesker rettet til det akademiske domenet. Ettersom det ble testet hvorvidt relasjonen mellom stereotype aktivisering og social approach motivation var mediert av en redusert sense of belonging til domenet. Data fra 478 deltakerer ble vurdert i tre eksperimentelle studier og en korrelasjonsstudie støttet disse hypotesene (Martiny & Nikitin, 2019). I neste steg ble det forsøkt å replikere disse funnene til domenet av negative alders stereotyper (Rahn, et al., 2020). Videre ble det antatt at når eldre ansatte internaliserer negative aldersstereotyper ville de føle usikkerhet til

deres sense of belonging til arbeidsplassen, noe som har negative konsekvenser for deres social approach motivation. Fire av fem studier og en samlet analyse støttet denne hypotesen (Rahn, Martiny, & Nikitin, 2020). Internalisererte negative aldersstereotypier var negativt relatert til social approach motivation gjennom sense of belonging til arbeidsplassen. I denne oppgaven videreføres disse studiene, hvor vi argumenter for at innvandrere på universitetet opplever social identity threat, som reduserer deres social approach motivation (via sense of belonging).

Foreliggende forskning

Negative stereotypier kan ha en rekke varierte negative konsekvenser. Imidlertid, vet en lite om konsekvensene av aktivisering eller internalisering av negative stereotypier på menneskelige forhold. Denne masteroppgaven er en del av ett større forskningsprosjekt som undersøker hvordan opplevelsen av social identity threat er relatert til gruppe medlemmers social approach motivation. I to tidligere studier (Martiny & Nikitin, 2019; Rahn, et al., 2020), ble det indikert at aktiveringen av negative stereotypier reduserer individets social approach motivation til andre mennesker relatert til domenet. Disse resultatene indikerer at negative stereotypier ikke bare kan påvirke til negative prestasjoner, men også skade sosiale relasjoner. I denne oppgaven videreføres dette, hvor en på bakgrunn av tidligere funn undersøker om dette kan replikeres til ett innvandrertvalg. Mer presist tester vi om unge innvandrerstuderter ved norske universitetet opplever social identity threat som deretter reduseres social approach motivation. Deretter, tester vi om denne sammenhengen mellom social identity threat og social approach motivation formidles av en redusert sense of belonging.

Hypotese 1 (H1). Økt opplevelse av social identity threat hos studenter med innvandrerbakgrunn gir en rapportert redusert social approach motivation til andre studenter. **Hypotese 2 (H2).**

Relasjonen mellom social identity threat og social approach motivation er mediert av en redusert sense of belonging.

Så vidt vi vet, er dette det første studiet som undersøker denne relasjonen i Norge. Det er også etter vår kunnskap, den første studien som undersøker denne relasjonen i ett innvandrertvalg.

Resultatene fra denne studien drøftes og belyses i ett fraværsperspektiv fra en norsk akademisk kontekst. Men ingen analyser eller empiri er samlet inn i denne studien som for å bekrefte denne relasjonen. Formålet er å belyse en alternativ forklaring til hvorfor akademiske ulikheter forekommer på tvers av grupper, og hva som kan forklare dette problemet.

Metode

Dette er et tverrsnittsstudie ved bruk av en kvantitativ, korrelasjonsmessig tilnærming som har brukt spørreskjema i Qualtrics (Qualtrics, 2005) som målemetode. Vi ønsket å undersøke om det finnes en sammenheng mellom social identity threat og sosial approach motivation hos studenter med innvandrerbakgrunn. I tillegg var målet å teste om sense of belonging formidler forholdet mellom social identity threat og social approach motivation hos studenter med innvandrerbakgrunn.

Etisk godkjenning

Forskningsprosjektet har blitt godkjent av NSD (Norsk senter for forskningsdata; Ref no: 522395), den Etske komiteen ved institutt for Psykologi, UiT (Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet), og hypotesene har blitt preregistrert ved OSF (Open Science Framework).

Deltakere

Alle deltakere er universitetsstudenter over 18 år, er første- eller andregenerasjonsinnvandrere, og har bodd i Norge i minst 2 år. Deltakere som svarte på spørreskjemaet men ikke innfridde disse kriteriene, ikke samtykket til studiet, eller ikke fullførte spørreskjemaet ble ekskludert fra studien ($n = 35$). Totalt svarte 139 på undersøkelsen, hvor det var 105 deltakere som kvalifiserte og ble inkludert i analysene. Kjønnfordelingen i studien var; 66,7 % ($n = 70$) kvinner og 33,3 % ($n = 35$) menn. Aldersfordelingen var 18-25 år; (66,7 %), 25-35 år (21,9 %), 35-45 år (8,6 %) og over 45 år (2,9 %). Deltakerne ble rekruttert over hele landet, og av hensyn til etiske retningslinjer er det ikke samlet inn spesifikk geografisk data. Deltakerne ble bedt om å svare på om de var første- eller andregangsinnvandrere og hvorvidt de innvandret først til Norge. I denne studien besto 46,7 % ($n = 49$) av innvandrere som hadde innvandret først til Norge. 48,6 % (n

= 51) oppgav videre at deres foreldre eller besteforeldre hadde innvandret først til Norge.

Studentene kom opprinnelig fra Nord-Europa 12,4 % ($n = 13$), Øst Europa 14,3 % ($n = 15$), Vest Europa 12,4 % ($n = 13$), Sør Europa 1,9 % ($n = 2$), Asia 34,3 % ($n = 36$), Amerika 5,7 % ($n = 5,7$), Afrika 14,3 % ($n = 15$).

Prosedyre

Det er utfordrende å samle inn tilstrekkelig mengde data i ett innvandrertutvalg. Deltakerne ble derfor gjennom dialog med høyskole og universitet rekruttert fra sosiale medier, skoleplattformer (Canvas, Fronter) og e-mail-lister. Som ett insentiv kunne deltakerne frivillig delta i en konkurranse om å vinne ett gavekort på NOK 500,- hvor mail-listen ble lagret separat fra dataen, og ikke under noen omstendigheter spores tilbake til respondenten i spørreskjemaet. Deltakerne deltok i studien ved å trykke på linken til det online spørreskjemaet (Qualtrics, 2005), deltakere som ikke ønsket å bidra til studien kunne enkelt ikke trykke inn på linken eller når som helst avslutte undersøkelsen. All deltakelse i studien var dermed frivillig og i tråd etter retningslinjene til NSD (Norsk senter for forskningsdata, 2019). For å informere om studiens prosedyre og sikre at deltakernes rettigheter ble ivaretatt, måtte deltakerne også lese og signere et elektronisk samtykkeskjema før undersøkelsen. De måtte også godkjenne et debriefing skjema ved slutten av undersøkelsen for å kvalifisere til deltakelse i studien. Siden dataene ble lagret separat, ble deltakerne informert om at de ikke ville motta informasjon eller ha mulighet til å trekke seg i etterkant av studien.

Materiale

Denne studien tar utgangspunkt i tidligere mål som er brukt for å undersøke social identity threat, sosial approach motiavtion og sense of belonging. Score ble oppgitt på en 7 poeng likert rangeringskala fra «helt uenig» til «helt enig» om ikke annet er oppgitt. Alle originale mål kan bli funnet under vedlegg.

Social identity threat (SIT). Vi brukte 4 elementer fra Shapiro (2011). Deltakerne svarte på spørsmål som; «på universitetet er jeg bekymret for å bekrefte stereotypen om innvandrere» eller «jeg er bekymret for at stereotypen om innvandrere er sanne» ($\alpha = .890$).

Sosial approach motivation (SAM). Sosial approach motivation ble målt gjennom 4 tilnærmedes elementer fra Belongingness Orientation Scale (Lavigne, Vallerand, & Crevier-Braud, 2011), som var adaptert til å passe til universitetet. Deltakerne svarte på spørsmål som; «jeg har en oppriktig interesse for andre» ($\alpha = .840$).

Sence of belonging (SOB). For å måle sence of belonging brukte vi 8 mål fra Good, Rattan & Dwerk (2002) som var tilpasset universitetet. Deltakerne svarte på spørsmål som «jeg føler jeg hører hjemme på universitetet» eller «jeg føler meg som et medlem på universitetet» ($\alpha = .915$).

Demografiske variabler. Demografiske variabler inkluderte kjønn, etnisitet, innvandrer generasjon og opprinnelses-land. Dette ble undersøkt gjennom multiplechoice med ulike kategorier, som for eksempel «mann» eller «kvinne», eller «jeg har innvandret til Norge», «jeg er født i Norge, mine foreldre/besteforeldre har innvandret til Norge» eller «jeg er ikke innvandrer, jeg eller mine foreldre er ikke innvandrere i Norge». Det ble også spurt om hvor høy andel innvandrere som var representert ved studiet, hvor deltakerne ble bedt om å oppgi nøyaktig antall på skala fra 1-100 %.

Statistiske analyser

Alle statiske analyser ble gjennomført i Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) versjon 26 for IOS. Overordnet har studien benyttet gjentagende bruk av ANOVA, linear regresjon- og mediational modell med process av Hayes (2018). Mer detaljert har studien først testet om måleinstrumentene kan regnes som pålitelige ved å undersøke konsistensen i svarprosenten av de ulike målemetodene. Studien starter derfor sine analyser med å bruke den populære reliabilitets statistikken Cronbach's α (Cronbach, 1951). Deskriptiv statistikk ble også gjennomført for å undersøke, spredning, sentraltendens og variansen i datasettet. Siden undersøker vi styrken på samvariasjon ved de ulike måleinstrumentene ved å bruke bruker Cohens (1988) standardiserte

verdier for klassifisering av eksistens og styrke på en lineært relasjon mellom to variabler. Deretter brukte en mediational modell med process av Hayes (2018) for å undersøke medierende forhold knyttet til **H2**. Denne fremgangsmåten ble også brukt for å undersøke og utelukke mellomliggende/konfuenderende variabler.

Resultat

Nivåer og reliabilitet i datasettet

Studiens reliabilitets analyser av måleinstrumentene gav tilfredstillende høye resultater ved Cronbach's α verdier over $\alpha = .800$ (se tabell 1). Videre viser deskriptiv statistikk analyse (skew og kurtosis) at datasettet inneholder distribuerte fordelinger som ikke er normalt fordelt, men hovedsakelig fordelt i ytterpunktene av måleskalaene. Datasettet ble testet for outliers (histogram og box plots), hvor 2 uteliggere ble funnet i målet for sence of belonging. Disse uteliggerne ble derfor undersøkt i datasettet, men ingen avvik (ekstreme verdier, tidsbruk eller tekniske problemer) var registrert. Av hensyn til at det ikke var rapportert avvik og etter dagens mer konservative praksis etter replikasjons krisen (Sætrevik, 2017) blir uteliggeren ikke fjernet fra datasettet. Siden datasettet er testet for uteliggere er det forenelig å konkludere med at skjevheten skyldes en naturlig skjevhet (Grønneberg, Foldnes & Hermansen, 2018). Dette kan videre tenkelig forklares gjennom å studere resultatene fra medianen som gir resultater i ytterpunkter av skalaen.

Tabell 1

Oppsummerende deskriptiv statistikk av måleinstrumenter i studien, inkludert fordeling (skew og kurtosis) og cronbacks alpha.

	<i>N</i>	<i>M (SD)</i>	<i>Skew (SE)</i>	<i>Kurtosis</i>	<i>Målenheter</i>	<i>α</i>
SIT*	105	2.3 (.15)	1.00 (.23)	-.11	4	.890
STM*	105	5.5 (.12)	-.89 (.23)	.55	4	.840
SOB*	105	5.1 (.12)	-.82 (.23)	.48	8	.915

Merk: SIT (Social identity threat), STM (sosial approach motivation), SOB (sense of belonging),

Relasjonen mellom social identity threat og social approach motivation

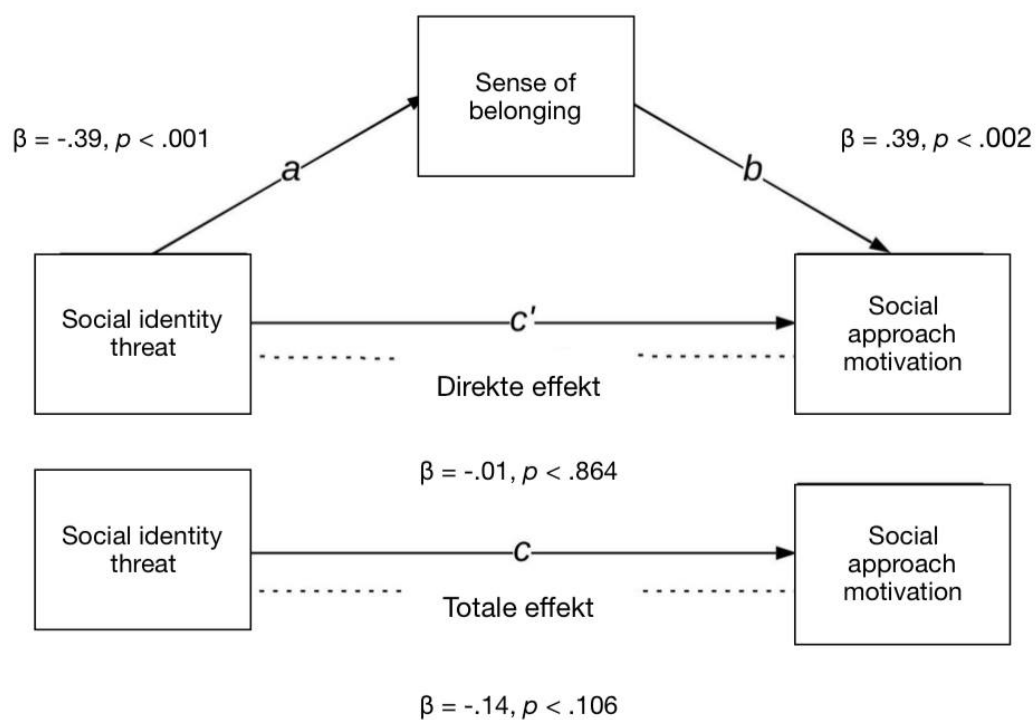
For å teste **H1** utførte vi en enkel lineær regresjonsanalyse for å undersøke om det finnes en negativ relasjon mellom social identity threat (prediktor) social approach motivation (utfallsvariabel). Modellen var ikke-signifikant, ($b = -.020$, $p = .864$). Av denne grunn forkastes **H1**, og en kan ikke hevde noe direkte signifikant relasjon mellom social identity threat og sosial approach motivation. Selv om det ikke ble funnet noe direkte sammenheng mellom social identity threat og social approach motivation undersøker vi om det finnes en betydelig indirekte effekt via sense of belonging. **H2** ble derfor undersøkt gjennom en regressionsbasert metode (Process Model 4, Hayes, 2018). Studien testet om sense of belonging kan spille en medierende effekt, hvor det var ingen direkte effekt av social identity threat til sosial approach motivation ($\beta = .14$ $p = .11$). Derimot, som forutsett i **H2**, social identity threat predikerte følelsen av sense of belonging ($\beta = -.39$, $p < .001$), som videre predikerte sosial approach motivation ($\beta = .39$, $p < .002$), som resulterte i en signifikant indirekte effekt ($\beta = -.15$, CI [-.2812, -.0623]).

Figur 1

Medierende modell som forklarer forholdet mellom social identity threat og social approach motivation mediert av sense of belonging.

Modellens oppsett er brukt etter oppskrift av Mascha et al. (2013)

Diskusjon

Formål med denne tversnittsstudien var å undersøke social identity threat påvirkning til social approach motivation (via sense of belonging). Hypotesene i denne studien, i likhet med Martiny & Nikitin, (2018) Rahn, et al., (2020) forventet at, utsettelsen av social identity threat ville føre til en reduksjon i social approach motivation (via sense of belonging). Resultater fra studien påviste overraskende at innvandrerstuderer som studerer ved høyere utdanning i Norge ikke opplever en direkte effekt mellom social identity threat og social approach motivation. Derimot, påviser våre resultater at social identity threat kan lede til en signifikant reduksjon av social approach motivation gjennom en indirekte effekt via sense of belonging. Dette betyr at studenter ved universitetet som opplever social identity threat kan få ett redusert sosialt forhold til sine jevnaldrene.

Sammenligning med tidligere studier

Resultatene fra den analysen viste at innvandrerstuderer som studerer ved høyere utdanning i Norge ikke opplever en direkte effekt mellom social identity threat og social approach motivation. Dette er ikke i tråd med ett tidligere korrelasjonsstudie som har undersøkt forholdet mellom social identity threat og social approach motivation. I korrelasjonsstudie på arbeidsstakere (Rahn, et al., 2020, se studie 2 c) ble det funnet en direkte sammenheng mellom social identity threat og social approach motivation ved bruk av lineær regressjonsmodell. Dette studiet har på en annen side brukt ett eksperimentell design i ett arrangert miljø for å fremkalle manipulasjon av stereotype internalisasjon (Rahn, et al., 2020, se studie 2 c). Studier som har funnet en direkte sammenheng mellom forholdet til social identity threat og social approach motivation er eksperimentelle studier (Martiny & Nikitin, 2019, se for eksempel studie 1a.). Dette er annerledes fra vårt studie som undersøker social identity gjennom ett ikke-fikset miljø. Med ett ikke-fikset miljø mener en at ingen manipulasjon eller forsøk på å trigge social identity threat er blitt gjort. Resultatene fra vår analyse viste at social identity threat kan lede til en signifikant reduksjon gjennom en indirekte effekt via sense of belonging. Dette er i tråd med studiet til Martiny & Nikitin

(2019, se studie 3). Studiet har en rekke likheter med vårt studie. I både vårt og dette studiet ble effekten av social identity threat til social approach motivation kun funnet gjennom en indirekte effekt via sense of belonging. Martiny & Nikitin (2019) hevder at feil valg av måleinstrumenter for å måle social identity threat kan føre til en forklaring på uteblivelse av den direkte effekten. Dette har ofte sammenheng med prediktor og utfallsvariabelens reliabilitet, hvor denne regnes kun som moderat, i forhold til mediatoren som har høy reliabilitet (Rucker, Preacher, Tormala & Petty, 2011). Deriblant påpeker Martiny & Nikitin (2019) viktigheten av å bruke ett måleverktøy som fanger opp social identity threat som ett multidimensjonalt fenomen. Både vårt studie og Martiny & Nikitin (2019, se studie 3) brukte samme multidimensjonale mål fra Shapiro (2011) for å måle social identity threat. Til tross for dette ble det påvist lavere grad av reliabilitet i korrelasjonsstudiet på kvinnelige studenter ved universitetet. Dette kan skyldes at en høyere andel deltakere deltok i studien eller at utvalget responderer annerledes. Noe som kan påvirke den statistiske kraften til å oppdage mindre effekter (Grønneberg, Foldnes. & Hermansen, 2018).

Implikasjoner

Resultatene fra vårt studie viser at social identity threat kan lede til en signifikant reduksjon gjennom en mediert effekt via sense of belonging. Disse resultatene bidrar til å forklare hvordan social identity threat kan påvirke innvandrers studenters sosiale relasjoner og deres generelle livskvalitet gjennom en redusert sense of belonging. Som tidligere forskning har vist er sosiale relasjoner ett grunnleggende behov (Tajfal & Turner, 1986). Sosiale relasjoner viktig for å oppnå gode prestasjoner på både individ og gruppenivå (Sparrow, et al., 2001). Samtidig kan mangelen på sosiale nettverk hindre stereotypiske individer fra individuell og akademisk suksess (Martiny et al., 2019). En viktig faktor for at sosial fungering er sense of belonging til institusjonen hvor den sosiale interaksjonen finner sted (Martiny et al., 2016). I tillegg må en evnen til å ta kontakt med andre mennesker være tilstede (Gable & Berkman, 2008; Merhabian, 2006). Disse to faktorene hevdes å påvirkes av social identity threat (Elliot, Gable, & Mapes, 2006; Martiny et al., 2016;

Martiny et al. 2019), noe som bekreftes av resultatene i denne studien. (Steele, et al., ;Weber et al., 2015) Social identity threat er et multidimensional komplisert fenomen, som virker på tvers av domener (Steele et al., 2002), som kan påvirke ubevisst, og føre til ubevisst atferd (Frøehlich et al., 2016). Deriblant er universitetet er en utsatt arena for social identitet threat for studenter med innvandrerbakgrunn (Weber et al., 2015). Dette betyr også at når studentene opplever social identity threat på universitetene trenger de ikke nødvendigvis klar over dette handlingsmønsteret. Vårt studie viser at aktiveringen av social identity threat fører til at de føler redusert sosial approach motivation via sense of belonging til akademika. Når stereotyped individer opplever social identity threat aktivering er det ikke en uvanlig effekt å føle en redusert sense of belonging til institusjonen (Mello, et al., 2012). Denne effekten kan også føre til at mennesker føler en en redusert følelse knyttet til mennesker som er assosiert med domenet, som for eksempel medstudenter (Martiny et al., 2019). Dette kan ha en negativ innvirkning på deres sosiale forhold til medstudenter, da dette kan føre til at en ikke klarer å ta kontakt med eller opprettholde sosiale relasjoner (Gable & Berkman, 2008; Merhabian, 2006). Mangelen på sosial kontakt med andre studenter kan for eksempel føre til ensomhet og utenforskap (Wentzel, 1998, Hegna 2013, Lunde, 2019). Ensomhet og utenforskap er siden faktorer som kan bidra til redusere psykisk helse (Wentzel, 1998, Hegna 2013, Lunde, 2019), noe som kan føre til en negativ innvirkning på prestasjoner og velvære, som til slutt kan føre til frafall (Stallmann, 2011; Helsedirektoratet, 2014; Weber et al. 2015; Diku, 2019). Oppsummert foreslår denne forskningen att at når studentene opplever social identity threat på universitetene, fører dette til at de føler redusert sense of belonging, noe som fører til en reduserert social approach motivation. Dette kan ha en negativ innvirkning på deres sosiale forhold til medstudenter, noe som kan føre til en negativ innvirkning på deres prestasjoner og velvære, som til slutt kan føre til frafall.

Styrker og begrensninger

Det er viktig at funnene i denne studien tolkes i lys av dens styrker og svakheter. Dette studiet er det første studiet i Norge som undersøker social identity threats relasjon til social approach motivation (via sense of belonging) i ett innvandrertvalg. Tverrsnittstudie er derfor ett naturlig valg for denne studien, i den grad den undersøker effekten av ett årsaksforhold (Skog, 2004). Selv om det er utfordrende å samle data i ett innvandrertvalg har denne studien samlet data fra forskjellige mennesker med ulik innvandrerbakgrunn. Dette er interessant, da det gir en holistisk oversikt over ett mangfoldig utvalg. En styrke med denne studien var reliabile måleinstrumenter med høy intern konsistens, noe som kan redusere bias i resultatene. Blant annet bruke denne studien mål som var tilpasset en multifasert tilnærming til social identity threat (Shapiro, 2011). Noe som bidrar (etter omstendighetene ved bruk av tverrsnittstudie) til å fange omfanget, kompleksiteten og individualiteten bak social identity threat (Shapiro & Neuberg, 2007). Siden denne studien ikke foregår i arrangerte miljøer eller utsetter deltakerne for manipulasjon bidrar denne studien til å fange opp underliggende mekanismer og kausale forhold bak social identity threat. (Shapiro & Neuberg, 2007) Denne studien bidrar derfor til å fange opp den naturlige effekten av social identity threats forhold til social approach motivation .

En svakhet ved dette studiet er at utvalget begrenset, noe som kan påvirke den statistiske kraften til å oppdage mindre effekter (Grønneberg, Foldnes. & Hermansen, 2018). Ett annet poeng er at resultatene baserer seg på deltakerens egen evaluering ved selvrapporteringskjema over internett. Det er derfor ingen absolutt sikkerhet for at deltakerne som svarte på spørreskjemaet gav ærlige svar og virkelig var innvandrere på universitet eller høyskole i Norge. Språkproblemer, som for eksempel dårlige norsk kunnskaper eller misoppfattelser av spørsmålene i spørreskjemaet kan også bidra til å påvirke resultatene i ett utvalg med innvandrerbakgrunn (Grønneberg, Foldnes. & Hermansen, 2018). Videre ble det i denne undersøkelsen samlet inn ett bredt forskjellig utvalg av studenter med innvandrerbakgrunn. Dette har som nevnt styrker, men det har også svakheter i den grad at en ikke får undersøkt om social identity har en forskjellig effekt på tvers av etnisitet. Skulle

fremtidig forskning finne slike funn, ville det ikke være overraskende, da det er en kjent effekt på tvers av stereotyped grupper (Fisher, Wallace, & Fenton, 2000; Martinez et al., 2004). Det ble i denne studien ikke gjort empiri som undersøkte relasjonen mellom social identity threat (i relasjon til social approach motivation via sense of belonging) og skolefravær. Til tross for at en rekke tidligere empiriske funn på lignende studieområder indikerer at dette kan være en naturlig utfallsvariabel, kan en ikke bevise noe relasjon.

Samfunnsmessige implikasjoner

Akademia er med andre ord ikke bare en viktig arena for inkludering og integrering, men også for studentenes psykososiale helse (Kunnskapsdepartementet, 2006). Denne studien viser betydningen av nettopp dette. Dette studiet er såvidt vi vet det første studiet som bruker innvandrere som et utvalg for å undersøke konsekvensene social identity threat har på sosial motivasjon (via tilhørighet) i Norge. I denne studien viser resultatene at akademiske institusjoner spiller en betydelig rolle for hvordan studentene opplever styrken til social identity threat, som igjen påvirker styrken til social approach motivation. Denne kunnskapen spiller en essensiell rolle for hvordan en videre kan jobbe forebyggende mot å hindre at utsatte grupper føler redusert tilhørighet til spesifikke domener i andre institusjoner. Tiltross for økt fokus på betydningen av det psykososiale miljøet i en akademisk setting, trenger enn å jobbe med informasjonsformidling av konsekvensene negative stereotyper kan ha for bygge og opprettholde ett sosialt nettverk, og hvilke konsekvenser dette eventuelt kan ha for prestasjoner og skolefravær. Ved å øke denne bevisstheten vil en kunne utvikle forebyggende tiltak som for eksempel holdningskampanjer som skal legge til rette for å øke bevisstheten rundt egen individuelle identitet, og skape motiverende kryss-blandede grupper mellom mennesker av ulik bakgrunn. Det er vesentlig å tenke, i tråd med tidligere forskning (For nærmere beskrivelse se: Gresky, 2005; Mendoza-Denton & Page-Gould, 2008) at dette er tiltak som vil bidra å redusere social identity threat og styrke sense of belonging til det spesifikke domenet, og dermed bidra til å øke livskvaliteten til utsatte grupper for negative stereotyper. Det viktigste er at

denne informasjonen er ikke bare nyttig på individnivå, men også for skolevesenet, politikere, integreringsforskning og andre samfunnsgrupper som sliter med fordommer og stigmatisering.

Implikasjoner for videre forskning

Ett tversnittstudie gir ikke mulighet for å si noe om kausalitet, men kan dog predikere veien videre for senere forskning. Videre forskning bør av hensyn til det begrensede utvalget undersøke etniske grupper separat for å se om det finnes en forskjell mellom etnisk bakgrunn og opplevelsen av social identity threat og social approach motivation. Skulle fremtidig forskning finne slike resultater i ett innvandererutvalg ville det ikke være overraskende, da dette er en kjent effekt innen social identity threat (Nelson, 2009). Fremtidig forskning bør fortsette å bruke en multifassert tilnærming til å undersøke social identity threat. Samtidig bør nye metoder prøves ut for å undersøke dypere hvordan social identity threat virker for innvandrere som studerer på universitet, som for eksempel gjennom ett eksperimentelt design. Til sist bør en fra ett empirisk ståsted undersøke sammenhengen mellom opplevelsen av social identity threat og fravær ved høyere utdanning i Norge.

Konklusjon

Resultater fra studien påviste overraskende at innvandrere studenter som studerer ved høyere utdanning i Norge ikke opplever en direkte effekt mellom social identity threat og social approach. Derimot, påviste resultater at når studentene opplever social identity threat på universitetene, fører dette til at de føler redusert sense of belonging, noe som fører til en redusert social approach motivation. Dette betyr at vi bør sørge for at studenter ved universiteter ikke opplever social identity threat fordi dette kan ha en negativ innvirkning på deres sosiale forhold til jevnaldrende, og dette kan ha en negativ innvirkning på deres prestasjoner og velvære, som til slutt kan føre til frafall.

Referanser

- Abramson, L. Y., Cox, W. T. L., Devine, P. G., & Hollon, S. D. (2012). Stereotypes, prejudice, and depression: The integrated perspective. *Perspectives on Psychological Science*, 7(5), 427-449. <https://doi.org/10.1177/1745691612455204>
- Andretta, J. R., Mallett, R. K., Mello, Z. R. & Worrell, F. C. (2012). Stereotype threat and school belonging in adolescents from diverse racial/ethnic backgrounds. *The Journal of At-Risk Issues*, 17, 9–19. Hentet fra: <https://eric.ed.gov/?id=EJ978508>
- Appel, M., Kronberger, N. & Weber, S. (2015). Stereotype threat and the cognitive performance of adolescent immigrants: The role of cultural identity strength. *Contemporary Educational Psychology*, 42, 71–81. <https://doi.org/10.1016/j.cedpsych.2015.05.001>
- Aronson, J., Spencer, S. J. & Steele, C. M. (2002). Contending with group image: the psychology of stereotype and social identity threat. In M. P. Zanna (Ed.), *Advances in Experimental Social Psychology*, 34, 379–440. [https://doi.org/10.1016/S0065-2601\(02\)80009-0](https://doi.org/10.1016/S0065-2601(02)80009-0)
- Aronson, J. & Steele, C. M. (1995). Stereotype threat and the intellectual test performance of African Americans. *Journal of Personality and Social Psychology*, 69(5), 797–811. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.69.5.797>
- Aronson, J., Quinn, D. M., & Spencer, S. J. (1998). *Stereotype threat and the academic underperformance of minorities and women*. In J. K. Swim & C. Stangor (Eds.), *Prejudice: The target's perspective* (p. 83–103). Academic Press. <https://doi.org/10.1016/B978-012679130-3/50039-9>
- Bakken, A. (2003): *Minoritetsspråklig ungdom i skolen* (NOVA Rapport 15/03). Hentet fra: http://nova.no/asset/2836/1/2836_1.pdf
- Bang, R. & Nes, J. (2011). *Psykisk helse i Norge. Tilstandsrapport med internasjonale sammenligninger*. Rapport 2: folkehelseinstituttet. Hentet fra: <https://www.fhi.no/>

globalassets/dokumenterfiler/rapporter/2011/rapport-20112-psykisk-helse-i-norge.-
tilstandsrapport-med-internasjonale-sammenligninger.pdf

Baumeister, R. F., & Finkel, E. J. (2010). *Advanced social psychology: The state of the science*.
New York: Oxford University Press.

Berkman, E. T. & Gable, S. L. (2008). Making connections and avoiding loneliness: Approach and
avoidance social motives and goals. In A. J. Elliot (Ed.), *Handbook of approach and
avoidance motivation* (pp. 204–216). New York, NY: Psychology Press.

Blom, S. (2016). *Holdninger til innvandrere og innvandring* (SSB Rapport 2016/41). Hentet fra:
[https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/_attachment/288655?
ts=15915e50e10](https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/_attachment/288655?ts=15915e50e10)

Breslau, J. (2010). *Health in Childhood and Adolescence and High School Dropout* (California
Dropout Research Project Report 17/2010). Hentet fra: [http://cdrpsb.org/
researchreport17.pdf](http://cdrpsb.org/researchreport17.pdf)

Brochmann, G. (2012). *Hva er innvandring?* Oslo: Universitetsforlaget.

Brophy, J. E. (1983). Research on the self-fulfilling prophecy and teacher expectations. *Journal of
educational psychology*, 75, 631-661.

Cardwell, M. (1999). *Dictionary of psychology*. London Chicago Fitzroy Dearborn. London.

Cohen, S. (1988). Psychosocial Models of the Role of Social Support in the Etiology. *Healthpsych*,
7(3), 269-9.. <https://doi.org/10.1037//0278-6133.7.3.269>

Corrigan, P. W., & Deepa, R. (2012). On the self-stigma of mental illness: Stages, disclosure, and
strategies for change. *The Canadian Journal of Psychiatry*, 57(8), 464-469. [https://doi.org/
10.1177/070674371205700804](https://doi.org/10.1177/070674371205700804)

Crevier-Braud, L., Lavigne, G. L. & Vallerand, R. J. (2011). The fundamental need to belong: On
the distinction between growth and deficit-reduction orientations. *Personality and Social
Psychology Bulletin*, 37, 1185–1201. <https://doi.org/10.1177/014616721140599>

- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika* 16, 297–334. <https://doi.org/10.1007/BF02310555>
- Dalton, J. E., Kurz, A., Mascha, E. J. & Saager, L. (2013). Understanding the Mechanism: Mediation Analysis in Randomized and Nonrandomized Studies. *Anesthesia & Analgesia* 117(4). Hentet fra: https://journals.lww.com/anesthesiaanalgesia/Fulltext/2013/10000/Understanding_the_Mechanism_Mediation_Analysis_in.27.aspx
- Deaux, K., Froehlich, L., Goetz, T., Martiny, S. E. & Mok, S. Y. (2016). Being smart or getting smarter: Implicit theory of intelligence moderates stereotype threat and stereotype lift effects. *British Journal of Social Psychology*, 55, 564–587. <https://doi.org/10.1111/bjso.12144>
- Deaux, K., Froehlich, L., Martiny, S. E. & Mok, S. Y. (2015). Effects of activating negative stereotypes about Turkish-origin students on performance and identity management in German high schools. *Revue Internationale de Psychologie Sociale*, 27, 205–225.
- Diku. (2019). *Tilstandsrapport for høyere utdanning 2020* (Diku rapportserie 3/2020). Hentet fra: <https://diku.no/rapporter>
- Dweck, C. S., Good, C. & Rattan, A. (2012). Why do women opt out? Sense of belonging and women's representation in mathematics. *Journal of Personality and Social Psychology*, 102, 700–717. <https://doi.org/10.1037/a0026659>
- Elliot, A. J., Gable, S. L. & Mapes, R. R. (2006). Approach and avoidance motivation in the social domain. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 32, 378–391. <https://doi.org/10.1177/0146167205282153>
- Foldnes, N., Hermansen, G. H. & Grønneberg, S. (2018). *Statistikk og dataanalyse en moderne innføring*. Oslo: Cappelen Damm AS.
- Gable, S. L. (2006). Approach and Avoidance Social Motives and Goals. *Journal of Personality*, 74(1), 175–222. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6494.2005.00373.x>

- Gilovich, T., Keltner, D. & Nisbett, R. E. (2006). "Being a member of a stigmatized group: stereotype threat", in Gilovich T, Keltner D, Nisbett RE (eds.), *Social psychology*, New York: W.W. Norton, pp. 467–468, ISBN 9780393978759.
- Goffman, E. (1986). *Stigma: Notes on the management of spoiled identity*. Harmondsworth: Penguin Books.
- Goldsmith, P. A. (2004). Schools' Racial Mix, Students' Optimism, and the Black-White and Latino-White Achievement Gaps. *Sociology of Education*, 77(2), 121–147. <https://doi.org/10.1177/003804070407700202>. ISSN 0038-0407.
- Goodenow, C. & Grady, K. E. (1993). The Relationship of School Belonging and Friends' Values to Academic Motivation Among Urban Adolescent Students. *The Journal of Experimental Education*, 62(1), 60-71. <https://doi.org/10.1080/00220973.1993.9943831>
- Gresky, D. M., Lord, C. G., McIntyre, R. B. & Ten Eyck, L. L. (2005). Effects of salient multiple identities on women's performance under mathematics stereotype threat. *Sex Roles*, 53, 703-716.
- Hayes, A. F. (2013). *Introduction to mediation, moderation, and conditional process analysis: A regression-based approach*. New York, NY: Guilford Press.
- Hegna, K. (2013). Ungdom med innvandringsbakgrunn etter overgangen til videregående opplæring – tapte nettverk og svekket skoletrivsel? *Tidsskrift for ungdomsforskning*, 13(1). Hentet fra <https://journals.hioa.no/index.php/ungdomsforskning/article/view/1017>
- Helsedirektoratet. (2019). *Systematisk arbeid med psykisk helse i skolen: Spredning, bruk og implementering av eksterne skoleprogram*. (Rapport 25/2019). Hentet fra: https://www.helsedirektoratet.no/tilskudd/psykisk-helse-i-skolen/NIFUrapport2019-25.pdf/_/attachment/inline

- Heradstveit, O., Knapstad, M. & Sivertsen, B. (2018). *Studentenes Helse- og Trivselsundersøkelse (SHot)*. Hentet fra: <https://www.uio.no/foransatte/arbeidsstotte/sta/undersokelser/shot/rapportene/shot-2018-studentenes-helse-og-trivselsundersokelse.pdf>
- Hogg, M. A. & Vaughan, G. M. (2011). *Social psychology (6th ed.)*. Harlow: Pearson.
- Inzlicht, M. & Schmader, T. (2012). *Stereotype threat: Theory, process, and application*. New York: Oxford University Press.
- Jacobson, L. & Rosenthal, R. (1968). *Pygmalion in the classroom: Teacher expectation and pupils' intellectual development*. New York: Holt, Rinehart & Winston.
- Karlsen, P. J. (2012). *Psykologi, inngangsporten*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Kaufmann, G. & Kaufmann, A. (2015). *Psykologi i organisasjon og ledelse (5.utg)*. (NIFU rapport 6/2012). Hentet fra: <https://nifu.brage.unit.no/nifu-xmlui/handle/11250/280856>
- Kunnskapsdepartementet. (2006). *...og ingen sto igjen— Tidlig innsats for livslang læring*. St.meld. (nr. 16 2006-2007). Hentet fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/stmeld-nr-16-2006-2007-/id441395/?ch=1>
- Liden, R. C., Kraimer, M. L., Sparrowe, R. T. & Wayne, S. J. (2001). Social networks and the performance of individuals and groups. *Academy of Management Journal*, 44, 316– 325. <https://doi.org/10.2307/3069458>
- Lunde, L. H. (2016). Lever vi i ensomhetens tidsalder? Om ensomhet blant eldre [Are we living in the age of loneliness? On loneliness among older adults]. *Scandinavian Psychologist*, 3, e4. <https://doi.org/10.15714/scandpsychol.3.e4>
- Markussen, E. & Seland, I. (2012). *Å redusere bortvalg - bare skolenes ansvar? En undersøkelse av bortvalg ved de videregående skolene i Akershus fylkeskommune skoleåret 2010- 2011*.
- Martiny, S. E. & Nikitin, J. (2019). Social identity threat in interpersonal relationships: Activating negative stereotypes decreases social approach motivation. *Journal of Experimental Psychology: Applied*, 25(1), 117-128. <https://doi.org/http://dx.doi.org/10.1037/xap0000198>

- Martiny, S. E., Nikitin, J. & Rahn, G. (2020). Feeling out of place: Internalized age stereotypes are associated with older employees' sense of belonging and social motivation. *Work, Aging, and Retirement*. Manuscript accepted for publication. <https://doi.org/10.1093/workar/waaa005>
- Mehrabian, A. (1994). Evidence bearing on the Affiliative Tendency (MAFF) and Sensitivity to Rejection (MSR) scales. *Current Psychology*, 13, 97–116. <https://doi.org/10.1007/BF02686794>
- Mendoza-Denton, R. & Page-Gould, E. (2008). Can cross-group friendships influence minority students' well being at historically White universities? *Psychological Science*. 19, 933-939. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9280.2008.02179.x>
- Nelson, G. B. & Prilleltensky, I. (2010). *Community psychology: In pursuit of liberation and well-being*. Basingstoke, UK: Palgrave Macmillan.
- Nelson, G. & Priellelensky, I. (2010). *Community Psychology, In Pursuit of Liberation and Well-being*. London: Red Globe Press.
- OECD. (2010). *Closing the Gap for Immigrant Students: Policies, Practice and Performance*. Paris: OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/9789264075788-en>
- Organization for Migration (IOM). (2017). *World migration report 2018*. Geneva, Switzerland. Hentet fra: https://www.iom.int/sites/default/files/country/docs/china/r5_world_migration_report_2018_en.pdf
- Osborne, J. W. (2001). Testing stereotype threat: Does anxiety explain race and sex differences in achievement? *Contemporary Educational Psychology*, 26, 291–310. <https://doi.org/10.1006/ceps.2000.1052>

- Petty, R. E., Preacher, K. J., Rucker, D. D. & Tormala, Z. L. (2011). Mediation analysis in social psychology: Current practices and new recommendations. *Social and Personality Psychology Compass*, 5, 359–371. <https://doi.org/10.1111/j.1751-9004.2011.00355.x>
- Quillian, L. (2006). New approaches to understanding racial prejudice and discrimination. *Annual Review of Sociology*, 32(1), 299-328. <https://doi.org/10.1146/annurev.soc.32.061604.123132>
- Qualtrics. (2005). Utah, USA: Qualtrics. Hentet fra: <http://www.qualtrics.com>
- Rønningen, G. E. (2003). *Nærmiljø: nostalgi - eller aktuell arena i fore- byggende og helsefremmende arbeid?* Bergen: Fagbokforlaget.
- Beilock, S. & Schmader, T. (2012). An integration of processes that underlie stereotype threat. In M. Inzlicht & T. Schmader (Eds.), *Stereotype Threat: Theory, process, and application* (pp. 34–50). New York: Oxford. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199732449.003.0003>
- Shapiro, J. R. (2011). Different groups, different threats: A multi-threat approach to the experience of stereotype threats. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 37, 464–480. <https://doi.org/10.1177/0146167211398140>
- Neuberg, S. L. & Shapiro, J. R. (2007). From stereotype threat to stereotype threats: implications of a multi-threat framework for causes, moderators, mediators, consequences, and interventions. *Pers Soc Psychol Rev*, 11(2), 107-130. <https://doi.org/10.1177/1088868306294790>
- Davies, P. G., Logel, C. & Spencer, S. J. (2016). Stereotype threat. *Annual Review of Psychology*, 67, 415-437. Hentet fra: <https://www.annualreviews.org/doi/10.1146/annurev-psych-073115-103235>
- SSB. (2009). *Opplevd diskriminering blant innvandrere, halvparten opplever diskriminering*. 25.05.2019: Hentet fra: <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/halvparten-opplever-diskriminering>
- SSB. (2017). *Hvordan går det med innvandrere og deres barn i skolen?* 22.04.2020. Hentet fra:

<https://www.ssb.no/utdanning/artikler-og-publikasjoner/hvordan-gar-det-med-innvandrere-og-deres-barn-i-skolen>

SSB. (2019). *Befolkningens utdanningsnivå*. 25.05.2019. Hentet fra: <https://www.ssb.no/utniv/>

SSB. (2020) *Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre*. 23.05.2020. Hentet fra: <https://www.ssb.no/innvbef> 67, 415–437. doi:10.1146/annurev-psych-073115-103235

Stallman, H. M. (2010). Psychological distress in university students: A comparison with general population data. *Australian Psychologist*, 45(4), 249-257. <https://doi.org/10.1080/00050067.2010.482109>

Sætrevik, B. (2017). Replikasjonskrisen -når vi forsøker å gjøre tidligere studier om igjen, får vi ikke alltid de samme resultatene. Replikasjonskrisen har kastet skygger over psykologifaget. Hva kan gjøres? *Tidskrift for norsk psykologiforening*. Hentet fra: <https://psykologtidsskriftet.no/fagessay/2017/07/replikasjonskrisen>

Tajfel, H. & Turner, J. C. (1979). An integrative theory of intergroup conflict. In W. G. Austin, & S. Worchel (Eds.). *The social psychology of intergroup relations*, 33–37. Monterey, CA: Brooks/Cole.

Wentzel, K. R. (1998). Social relationships and motivation in middle school: The role of parents, teachers, and peers. *Journal of Educational Psychology*, 90(2), 202–209. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.90.2.202>

Vedlegg

Vedlegg 1: Godkjenning fra Etisk komité:

Institutt for psykologi
Arkiv ref.: 2017/1912
Dato: 28.08.2019
offl. § 26,4

Att. Sarah Martiny

Ethical evaluation of research project

Your project, "Does social identity threat negatively affect immigrants' social approach motivation (via sense of belonging) - and what role does cultural identity play?" has been ethically evaluated by the Department of Psychology's internal research ethics committee based on received information.

Your project, has been exempted from full review and thus approved by the Department of Psychology's Research Ethics Committee.

Sincerely yours, on behalf of the Committee

Ole Åsli
Associate Professor
—
ole.asli@uit.no

Vedlegg:

Kopi:
John Vegard Bjørklund
Martin Eisemann

Vedlegg 2: Invitasjon til deltakelse i studien

INVITASJON TIL DELTAKELSE TIL STUDIEN:

SOSIAL MOTIVASJON HOS INNVANDRERE

Dette er et spørsmål til deg om å delta i et forskningsprosjekt om hvordan studenter med innvandrerbakgrunn opplever det sosiale miljøet på universitetet. Studiet har som mål å se hvilke relasjonelle, kulturelle og motiverende faktorer som bidrar på den sosiale arenaen hos studenter i Norge. Du er rekruttert fordi du er innvandrer (enten første, andre eller tredje generasjon), har bodd i Norge minst to år, og har planer om å bo her videre. I tillegg har du universitetsstatus. Forsøket innebærer å svare på noen spørsmål. Dette tar ca. 10 minutter. All data er anonyme. Det er frivillig å delta i prosjektet og du kan når som helst trekke deg.

Studenter som bidrar på prosjektet får muligheten til å delta i en konkurranse for å vinne et gavekort på kr. 500,-. Studenten velger selv om han vil delta i konkurransen eller ikke, uavhengig om studenten bidrar i undersøkelsen.

Dersom du ønsker å delta i undersøkelsen krysser du godkjenn på samtykkeerklæringen på siste side.

HVA SKJER MED OPPLYSNINGENE OM DEG?

Opplysningene som registreres om deg skal kun brukes slik som beskrevet i hensikten med prosjektet. All informasjon vil være anonym, og det vil ikke bli hentet noe personlig eller identifiserende informasjon. Deltakelse i prosjektet er frivillig og du kan når som helst avslutte deltakelsen under studien. Velger du å avslutte deltakelsen under studien ved å gå ut av spørreskjemaet eller ikke godkjenne samtykke til studiet før og etter spørreskjemaet vil dine opplysninger ikke bli vurdert i prosjektet. Siden dataen blir lagret anonymt er det ikke mulig trekke opplysningene tilbake etter at undersøkelsen er avsluttet. For å sikre at din sikkerhet til samtykke blir ivaretatt ber vi deg om godkjennelse igjen etter at du har tatt spørreundersøkelsen.

KONTAKTOPPLYSNINGER:

Dersom du har spørsmål til prosjektet kan du ta kontakt med masterstudent Silje Refsnes på e-mail: sre050@uit.no eller prosjektansvarlig Sarah E. Martiny på e-mail: sarah.martiny@uit.no

Personvernombud ved institusjonen er: Joakim Bakkevold (personvernombud@uit.no)

Vedlegg 3: Spørreskjema

Spørreskjema

I denne studien ønsker vi å vite mer om hvordan studenter med innvandrerbakgrunn opplever det sosiale miljøet ved universitetet. Her er ingen gale eller rette svar. Det er din personlige mening vi er interessert i.

Vi ønsker å vite mer om opplevelsen knyttet til å være innvandrer i Norge. Vennligst svar hvorvidt du kjenner deg igjen i følgende påstander:

1

	<i>Helt uenig</i>			<i>Helt enig</i>		
Jeg har blitt utsatt for vold på grunn av min etnisitet.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har blitt fornærmet eller mobbet på grunn av min etnisitet.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har blitt behandlet dårlig på grunn av min etnisitet.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har blitt behandlet urettferdig på grunn av min etnisitet.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har blitt truet på grunn av min etnisitet.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har opplevd dårlig service eller blitt avvist fra offentlige steder på bakgrunn av min etnisitet.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har blitt ignorert eller ekskludert på grunn av min etnisitet.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har opplevd negative tilrop på grunn av min etnisitet.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Minst en person i min familie har blitt behandlet dårlig fordi han/hun er en del av min etniske gruppe.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vi vil nå spørre deg noen spørsmål om stereotyper. Stereotyper handler om hvordan en som person blir evaluert på bakgrunn av at en tilhører en bestemt gruppe, som for eksempel en bestemt nasjonalitet.

Vennligst svar på om du kjenner deg igjen i følgende påstander:

Vennligst oppgi i hvilken grad du føler tilhørighet til følgende gruppe.

	<i>Helt uenig</i>			<i>Helt enig</i>		
Jeg har en sterk tilknytning til min egen etniske gruppe.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har mye stolthet til min etniske gruppe.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg føler en sterk tilknytning til min egen etniske gruppe.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har gode følelser til min kulturelle og etniske bakgrunn.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg er glad for at jeg er medlem av den etniske gruppen jeg tilhører.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg føler meg mer komfortabel i mitt opprinnelsesland enn i Norge.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Norge er mitt hjemland.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det er viktig for meg å ha kontakt med nordmenn.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har mye kontakt med nordmenn.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg liker å ha kontakt med nordmenn.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Informasjon om undersøkelsen

Demografisk informasjon

Vennligst oppgi følgende informasjon om deg selv.

6

Kjønn:	☐ Mann. ☐ Kvinne.
Alder:	☐ Under 18. ☐ 18-25. ☐ 25-35. ☐ 35-45. ☐ 45+.
Skole:	☐ Universitet/Høyskole. ☐ Videregående. ☐ Voksenopplæring. ☐ Er ikke student.
Vennligst beregn hvor mange innvandrere som studerer på studieprogrammet ditt?	• 1%----- 100%

Hvilken generasjon innvandret først til Norge:	☐ Jeg er født i Norge. ☐ Jeg kom først til Norge. ☐ Det var en eller begge av mine foreldre eller besteforeldre som kom først til Norge.
Hvor lenge har du bodd i Norge?	☐ Jeg er født i Norge ☐ Mindre en 2 år. ☐ Mer en 2 år. ☐ Mer en 10 år. ☐ Mer en 30 år.

Vi ønsker å vite hvilken region du eller din familie immigrerte fra. Vennligst trykk på det alternativet eller de alternativer som passer best for deg:

Til sist, vennligst oppgi hvor stor sannsynlighet det er for at du blir boende i Norge etter utdannelsen?

7

Hvilken region immigrerte du/din familie fra:	☐ Nord-Europa. ☐ Øst-Europa. ☐ Vest-Europa. ☐ Sør-Europa. ☐ Asia. ☐ Australia. ☐ Amerika. ☐ Afrika.

	Veldig lite sannsynlig		Veldig sannsynlig			
Hvor sannsynlig er det at du blir boende i Norge etter utdannelsen?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hvor sannsynlig er det du flytter til landet du/familien immigrerte fra?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Takk for deltakelsen!

Vedlegg 4: Debriefing etter spørreundersøkelsen

DEBRIFING ETTER STUDIEN: SOSIAL MOTIVASJON HOS INNVANDRERE

I denne studien har du svart på spørsmål som omhandler en rekke faktorer som fremmer sosial motivasjon for innvandrere som studerer ved universitetet. På forhånd har du blitt informert om at vi ønsker å studere hvilke relasjonelle, kulturelle og motiverende faktorer som bidrar på den sosiale arenaen hos studenter i Norge.

Hovedsakelig ønsker studien å avdekke om det er en negativ sammenheng mellom social identity threat og sosial motivasjon. Du har derfor svart på spørsmål som omhandler social identity threat (den negative påvirkningen av at gruppen vi tilhører blir utsatt for fordommer og stereotypier), tilhørighet, sosial motivasjon, og kulturell identitet. Hensikten med studien er undersøke hvilke konsekvenser fordommer har for livskvalitet og den psykososiale velvære. Studien ønsker å klargjøre om det er en negativ sammenheng mellom social identity threat og sosial motivasjon. For det andre ønsker vi å se om denne korrelasjonen kan ha en sammenheng med tilhørighet. Til sist ønsker vi å se om denne relasjonen kan påvirkes av kulturell identitet.

For å kunne bekrefte korrelasjon, har noen av spørsmålene i spørreskjemaet omhandlet negative stereotyper som innvandrere kan oppleve i det norske samfunnet. Det er viktig å avklare at vi som forskere ikke tror på disse negative stereotypene. Dette var nødvendig da hensikten med studien er å avdekke de negative konsekvensene som kan oppstå når innvandrere opplever negative stereotyper og diskriminering. Denne studien ønsker derfor å være et bidrag til reduksjon av negative stereotyper og holdninger blant etniske minoriteter i Norge.

SAMTYKKE

Jeg samtykker til at innsamlet materiell kan brukes til analyse for dette studiet.

Jeg samtykker ikke til at innsamlet materiell kan brukes til analyse for dette studiet, og vil at alt materiell skal bli destruert.

Fotnoter

---

¹ Begrepet innvandrere er ett vidt begrep, som kan omfavne ulike immigrantgrupper under en paraply. Definisjonen på en innvandrere ofte er en person som er født i utlandet av utenlandske foreldre som har bestemt seg for å bosette seg i Norge (SSB, 2019). Dette studiet bruker ett utvidet begrep på innvandrere; og omtaler også barn og barnebarn som er født i Norge av en eller to utenlandske foreldre som innvandrere.

^{2 2} Steele, Spencer, and Aronson (2002) hevder negative prestasjonsorienterte stereotyper i prestasjonssituasjoner kan forstås som en spesifikk type social identity threat. Derfor bruker denne oppgaven social identity threat som ett samlet begrep, også for negative prestasjonsorienterte stereotyper i prestasjonssituasjoner.